

หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ
ในข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม

นางสาว ศิริมา ภิญญินวัณน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-539-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016629

10342067

THE THAI EQUIVALENTS OF ENGLISH PASSIVE CONSTRUCTIONS
IN SATELLITE NEWS

Miss Sirima Pinyosinwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-539-8

พิมพ์ที่ศูนย์วิจัยภาษาศาสตร์กลางในกรุงธนบุรีซึ่งพิมพ์ขึ้นด้วย

ศิริมา วิทยุสินวัฒน์ : หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวากภาษาอังกฤษ
ในข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม (THE THAI EQUIVALENTS OF ENGLISH PASSIVE
CONSTRUCTIONS-IN SATELLITE NEWS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์,
109 หน้า. ISBN 974-577-539-8.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาประเภทและลักษณะของหน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง
กรรมวากภาษาอังกฤษในข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม รวมทั้งวิเคราะห์หลักวิธีและความถี่ในการใช้
หน่วยสร้างภาษาไทยเหล่านั้น

ผู้วิจัยวิเคราะห์หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวากภาษาอังกฤษรวมทั้งสิ้น
15 ประเภทตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์คัพทการก หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาก
ภาษาอังกฤษทั้งหมดนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ หน่วยสร้างกรรมวาก 5 ประเภท และหน่วยสร้างที่ไม่อยู่ใน
รูปกรรมวาก 10 ประเภท หน่วยสร้างกรรมวาก ได้แก่ หน่วยสร้างกรรมวาก "ถูก" ที่มีความหมาย
ไม่ดี หน่วยสร้างกรรมวาก "ถูก" ที่มีความหมายเป็นกลาง หน่วยสร้างกรรมวาก "ได้รับ" หน่วยสร้าง
อกรรมกริยาแปลง และหน่วยสร้างกรรมวาก "เป็น" สำหรับหน่วยสร้างที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาก 10
ประเภทนั้น ตัวอย่างเช่น หน่วยสร้างกรรมวากที่สอดคล้องกับหน่วยสร้างกรรมวากภาษาอังกฤษ หน่วย
สร้างไร้ประธาน หน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาการใช้หน่วยสร้างที่เทียบเท่าในภาษาไทยดังกล่าว พบว่า หน่วยสร้างกรรมวากที่
สอดคล้องกับหน่วยสร้างกรรมวากภาษาอังกฤษ มีอัตราความถี่ของการใช้สูงที่สุด โดยมีหน่วยสร้าง
กรรมวาก "ถูก" ที่มีความหมายไม่ดี และหน่วยสร้างอกรรมกริยา อยู่ในลำดับรองลงมาเป็นอันดับสอง
และอันดับสาม

กลวิธีในการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยประเภทต่าง ๆ ถูกกำหนดโดยประเภทของคำกริยา
กรรมวากและโครงสร้างของหน่วยสร้างภาษาอังกฤษ รวมทั้งลักษณะบางประการของโครงสร้างภาษาไทย
เช่น ถ้าภาษาอังกฤษมีกริยากรรมวากแสดงการรับรู้และความเข้าใจ กลวิธีที่ใช้ก็จะเป็นการใช้หน่วยสร้าง
กรรมวาก "เป็น" ถ้าภาษาอังกฤษใช้กริยากรรมวากที่มีความหมายในทางไม่ได้ กลวิธีที่ใช้ก็มักเป็นการ
ใช้หน่วยสร้างกรรมวาก "ถูก" ที่มีความหมายไม่ดี เป็นต้น

ภาควิชา ภาษาคำศัพท์
สาขาวิชา ภาษาคำศัพท์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ *ศิริมา วิทยุสินวัฒน์*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อ. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์*

SIRIMA PINYOSINWAT. THE THAI EQUIVALENTS OF ENGLISH PASSIVE CONSTRUCTIONS IN SATELLITE NEWS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. AMARA PRASITHRATHSINT, PH.D. 109 pp. ISBN 947-577-539-8.

This thesis aims at studying types and structures of the Thai equivalents of English passive constructions in satellite news and analyzing the frequencies and strategies in the use of these equivalents.

Fifteen types of constructions were found to be Thai equivalents of the English passives in satellite news. They were analyzed within the lexicase framework and were divided into 2 main categories: 5 types of passive, and 10 types of non-passive constructions. The Thai passive equivalents are the /thùuk/ adversative passive, the /thùuk/ non-adversative passive, the /dây-ráp/ passive, the derived intransitive passive, and the /pen/ passive. Examples of Thai non-passive equivalents are the active construction corresponding to the English passive construction, the subjectless construction and the existential construction.

Regarding the frequency of the occurrence of the Thai equivalents, the active equivalent corresponding to the English passive is found to be the most frequently used pattern. The /thùuk/ adversative passive and the intransitive equivalent are the second and third, respectively.

With regards to strategies in the use of the Thai equivalents, it seems that the choice of each Thai pattern is determined by the type of verb in the English passive, the structure of the English passive itself, and also some elements in Thai grammatical structure. For instance, an English passive with a perception & cognition verb is likely to be translated into the /pen/ passive, and the English passive with an adversative verb tends to be equivalent to the /thùuk/ adversative passive.

ภาควิชา ภาษาศาสตร์
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต สิริมา ปิณยสินวัตน์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ. อ. ปราสิทธิ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ เป็นอย่างสูง ที่กรุณาชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์หนังสือที่ใช้ในการค้นคว้า รวมทั้งให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีคุณค่ายิ่งจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบุคคลดังต่อไปนี้

รศ.ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ และ รศ.ดร.วิจินต์ ภาณุพงศ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย

คณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่าน โดยเฉพาะ ผศ.ดร.เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์ ที่ได้ให้ความรู้อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการทำวิทยานิพนธ์นี้ และอาจารย์วรนาถ วิมลเฉลา ภาควิชาภาษาอังกฤษ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์หนังสือและคำแนะนำเกี่ยวกับการแปลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

เจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ช่อง 9 และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียมด้วยความเอื้อเฟื้ออย่างยิ่ง

Mr. Kevin Ireland ผู้อำนวยการองค์การกองทุนช่วยเหลือเด็ก (ประเทศอังกฤษ) ที่กรุณาให้ผู้วิจัยลาพักงานระยะหนึ่ง เพื่อใช้เวลาในการทำวิทยานิพนธ์นี้

คุณแก้วใจ จันทร์เจริญ คุณวิชัย กฤตประโยชน์ และเพื่อนร่วมรุ่น B811 ทุกคน ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือต่าง ๆ ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อวิเชียร และคุณแม่สุณา ภิญโญสินวัฒน์ เป็นอย่างสูง ที่เป็นผู้ให้กำลังใจและการสนับสนุนทุก ๆ ด้าน ด้วยความรักห่วงใยเสมอมา และขอขอบคุณน้อง ๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณมัทนา ภิญโญสินวัฒน์ ที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้ด้วยความประณีตและเอาใจใส่

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมุติฐานในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.5.1 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	3
1.5.2 การเก็บข้อมูล.....	3
1.5.3 การตรวจสอบและแยกประเภทข้อมูล.....	4
1.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	4
1.6 สรุปผลการวิเคราะห์.....	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.8 คำจำกัดความของศัพท์เฉพาะที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้.....	6
2. ผลงานและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการแปล.....	8
2.2 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการแปลหน่วยสร้างกรรมวาจก.....	12
2.3 ผลงานที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีไวยากรณ์ศัพท์การก.....	19

3.	ประเภทและลักษณะของหน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง กรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	29
3.1	การจำแนกประเภทข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	29
3.2	เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทหน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่า กับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	31
3.3	หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง กรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	33
3.3.1	หน่วยสร้างกรรมวาจกกรรมาการิยาแปลง.....	33
3.3.2	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มีความหมายไม่ตี.....	34
3.3.3	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มีความหมายเป็นกลาง.....	38
3.3.4	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ได้รับ".....	40
3.3.5	หน่วยสร้างกรรมวาจก "เป็น".....	44
3.4	หน่วยสร้างภาษาไทยที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก.....	45
3.4.1	หน่วยสร้างกรรตวาจกที่สอดคล้องกับหน่วยสร้าง กรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	45
3.4.2	หน่วยสร้างกรรตวาจกที่ไม่สอดคล้องกับหน่วยสร้าง กรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	47
3.4.3	หน่วยสร้างไว้ประธาน.....	49
3.4.4	หน่วยสร้างกรรมาการิยา.....	50
3.4.5	หน่วยสร้าง "มี" บอกกรรมาการิยา.....	51
3.4.6	หน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ตามด้วยประโยค.....	51
3.4.7	หน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ตามด้วยนามวลีที่ เทียบเท่ากับกรรมาการิยากรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	56
3.4.8	หน่วยสร้าง "ได้รับ" ที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก.....	58
3.4.9	หน่วยสร้าง "เป็น" ที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก.....	60
3.4.10	หน่วยสร้าง "อยู่".....	60

3.5	สรุป.....	61
4.	ความถี่และกลวิธีในการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยประเภทต่าง ๆ.....	65
4.1	ความถี่ของการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยประเภทต่าง ๆ ที่เทียบ เท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	65
4.2	กลวิธีในการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง กรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	74
4.2.1	กลวิธีในการใช้หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาไทย.....	74
4.2.1.1	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มี ความหมายไม่ดี.....	74
4.2.1.2	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มี ความหมายเป็นกลาง.....	75
4.2.1.3	หน่วยสร้างกรรมวาจก "ได้รับ".....	78
4.2.1.4	หน่วยสร้างกรรมวาจกออกกรรมกริยาแปลง..	79
4.2.1.5	หน่วยสร้างกรรมวาจก "เป็น".....	81
4.2.2	กลวิธีในการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยที่ไม่อยู่ในรูป กรรมวาจก.....	82
4.2.2.1	หน่วยสร้างกรรมวาจกที่สอดคล้องกับ หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	82
4.2.2.2	หน่วยสร้างออกกรรมกริยา.....	84
4.2.2.3	หน่วยสร้างกรรมวาจกที่ไม่สอดคล้องกับ หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	85
4.2.2.4	หน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ตามด้วย ประโยค.....	87
4.2.2.5	หน่วยสร้างไว้ประธาน.....	88

4.2.2.6	หน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ตามด้วย นามวลีที่เทียบเท่ากับกริยากรรมวาจก ภาษาอังกฤษ.....	89
4.2.2.7	หน่วยสร้าง "มี" บอกกรรมสิทธิ์.....	90
4.2.2.8	หน่วยสร้าง "ได้รับ" ที่ไม่อยู่ในรูป กรรมวาจก.....	91
4.2.2.9	หน่วยสร้าง "เป็น" ที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก	92
4.2.2.10	หน่วยสร้าง "อยู่".....	93
4.3	สรุป.....	94
5.	สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ.....	96
5.1	สรุปผลการวิเคราะห์.....	96
5.1.1	ประเภทและลักษณะของหน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่า กับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	96
5.1.2	กลวิธีในการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยที่เทียบเท่ากับ หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	99
5.2	อภิปรายผล.....	102
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	105
	บรรณานุกรม.....	107
	ประวัติผู้เขียน.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความถี่ของการปรากฏของหน่วยสร้างภาษาไทยที่รวบรวมไว้ทั้งหมด....	65
2	ความถี่ของการใช้หน่วยสร้างภาษาไทย 2 ประเภทใหญ่ ๆ ที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	66
3	ความถี่ของการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยประเภทต่าง ๆ ที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	67
4	ความถี่ของการใช้หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาไทยที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	69
5	ความถี่ของการใช้หน่วยสร้างภาษาไทยที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจกที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	70
6	ลักษณะของนามวลีที่เป็นประธานในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มีความหมายเป็นกลาง....	76
7	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่ประธานเป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มีความหมายเป็นกลาง.....	77
8	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่ประธานเป็นสิ่งมีชีวิตที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจก "ถูก" ที่มีความหมายเป็นกลาง.....	78
9	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจก "ได้รับ".....	79
10	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับอกรรมกริยาแปลง.....	80

11	ประเภทของกริยาที่ใช้ในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างกรรมวาจกที่สอดคล้องกับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษ.....	83
12	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างอกรรมกริยา.....	85
13	ลักษณะของนามวลีในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "มี" ตามด้วยประโยค.....	88
14	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้างไว้ประธาน.....	89
15	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "มี" บอกความคงอยู่ตามด้วยนามวลี.....	90
16	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "มี" บอกกรรมสิทธิ์.....	91
17	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "ได้รับ" ที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก.....	92
18	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "เป็น" ที่ไม่อยู่ในรูปกรรมวาจก.....	93
19	ประเภทของกริยาในหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาอังกฤษที่เทียบเท่ากับหน่วยสร้าง "อยู่".....	94